

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Jana Passera, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Daniely Zemanové v právní věci navrhovatele: **vláda**, se sídlem Praha 1, nábr. E. Beneše 4, zastoupeného JUDr. Václavem Henychem, vrchním ředitelem Sekce legislativy a všeobecné správy Ministerstva vnitra, Náměstí Hrdinů 3, Praha 4, proti odpůrci: **politické hnutí „Sdružení pro sport a zdraví“**, se sídlem U Stadionu 2, 434 01 Most, v řízení o návrhu na pozastavení činnosti politického hnutí,

takto:

- I.** Činnost politického hnutí „Sdružení pro sport a zdraví“ **se pozastavuje.**
- II.** Navrhovateli **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 5. 10. 2007 podala u Nejvyššího správního soudu vláda (dále jen „navrhovatel“) návrh na pozastavení činnosti politického hnutí „Sdružení pro sport a zdraví“ (dále jen „odpůrce“) podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích (dále jen „zákon o politických stranách“). Tento návrh odůvodnil navrhovatel tím, že odpůrce opakovaně nesplnil svoji zákonnou povinnost předložit Poslanecké sněmovně výroční finanční zprávu, což vyplývá z usnesení Poslanecké sněmovny č. 2447 z 55. schůze konané 26. 4. 2006 ve vztahu k roku 2005, a z usnesení č. 295 ze 14. schůze konané dne 27. 4. 2007 ve vztahu k roku 2006. Odpůrce nesplnil svoji zákonnou povinnost řádně předložit výroční finanční zprávy, přičemž za rok 2005 nepředložil výroční finanční zprávu v úplnosti stanovené zákonem, když neobsahovala zejména přehled o celkových příjmech a výdajích v členění stanoveném zákonem, a za rok 2006 nepředložil výroční finanční zprávu vůbec. Proto lze mít za to, že činnost odpůrce není v souladu s ustanovením § 4 písm. a) zákona o politických stranách, podle něhož vznikat a vyvíjet

činnost nemohou strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu.

Odpůrce, v rámci vyjádření se k návrhu, zaslal Nejvyššímu správnímu soudu kopie zpráv, které zaslal Poslanecké sněmovně v předmětné věci za roky 2005 a 2006.

Z obsahu spisu soud zjistil zejména následující skutečnosti:

Z citovaného usnesení Poslanecké sněmovny č. 2447 se zjišťuje, že odpůrce nepředložil výroční finanční zprávu za rok 2005 v úplnosti ve smyslu § 18 odst. 5 zákona č. 424/1991 Sb., a z usnesení Poslanecké sněmovny č. 295 plyne, že odpůrce výroční finanční zprávu za rok 2006 nepředložil vůbec. z tohoto důvodu Poslanecká sněmovna požádala vládu o podání návrhu na pozastavení jeho činnosti.

Z přípisu ing. M. H., tajemnice kontrolního výboru Poslanecké sněmovny PČR ze dne 7. 11. 2007, č. j. KV/2.11.07/10636/00381/084H, dále plyne, že k uvedenému datu odpůrce Poslanecké sněmovně nepředložil výroční finanční zprávu za rok 2005 v podobě vyžadované zákonem o v politických stranách. Výroční finanční zprávu za rok 2006 toto politické hnutí předložilo dodatečně se zpožděním, dne 12.7.2007, a touto zprávou se Poslanecká sněmovna, jako zprávou předloženou po zákonném termínu, bude zabývat v dubnu příštího roku.

Podle ustanovení § 4 písm. a) zákona o politických stranách nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu. Z ustanovení § 18 odst. 1 stejného zákona vyplývá povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. dubna Poslanecké sněmovně k informaci výroční finanční zprávu v členění konkretizovaném pod body a) až e) tohoto ustanovení. Výroční finanční zpráva tak má zahrnovat roční účetní výkazy podle zvláštních předpisů, zprávu auditora o ověření roční účetní závěrky s výrokem bez výhrad, přehled o celkových příjmech v členění podle § 17 odst. 4 zákona a o výdajích v členění na provozní a mzdové výdaje, výdaje na daně a poplatky a výdaje na volby, dále přehled o darech a dárcích s uvedením výše peněžitého daru, jména, příjmení, data narození a adresy místa pobytu dárce; je-li dárce právnická osoba, uvede se její obchodní firma nebo název, sídlo a identifikační číslo, přehled o hodnotě majetku získaného dědictvím; pokud hodnota takto získaného majetku přesahuje 100 000 Kč, uvede se zůstavitel, jakož i přehled o členech, jejichž celkový členský příspěvek za rok je vyšší než 50 000 Kč s uvedením výše tohoto příspěvku, jejich jména, příjmení, data narození a adresy místa pobytu.

Uváděné celkové příjmy musí být uváděny ve členění na příspěvek ze státního rozpočtu České republiky na úhradu volebních nákladů, příspěvek ze státního rozpočtu České republiky na činnost strany a hnutí (dále jen "příspěvek na činnost"), členské příspěvky, dary a dědictví, příjmy z pronájmu a prodeje movitého a nemovitého majetku, úroky z vkladů, příjmy vznikající z účasti na podnikání jiných právnických osob podle odstavce 3 § 17 citovaného zákona, příjmy z pořádání tombol, kulturních, společenských, sportovních, rekreačních, vzdělávacích a politických akcí, půjčky a úvěry.

Pokud jde o dary, pak dále platí, že přesahuje-li dar svou celkovou hodnotou od jednoho dárce za rok 50 000 Kč, doloží se přehled o darech a dárcích ověřenými kopiemi darovacích smluv, které musí obsahovat údaje shodné s údaji v přehledu.

Výroční finanční zprávu předkládá strana a hnutí na předepsaném formuláři s přílohami.

Podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže jejich činnost je v rozporu s § 1 až 5, § 6 odst. 5 a § 17 až 19 nebo se stanovami.

Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuoobnovení jejich činnosti. Návrh podá vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky. O návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu pátého zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Podle ustanovení § 96 s. ř. s. rozhoduje o návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí soud podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podaný návrh je důvodný. Z údajů obsažených ve spise (konkrétně z citovaných usnesení Poslanecké sněmovny vyžádaných Nejvyšším správním soudem), bylo zjištěno, že odpůrce skutečně řádně nesplnil zákonem uložené povinnosti, když opakovaně v zákonem stanoveném termínu nepředložil příslušnému orgánu, tj. Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, výroční finanční zprávy v podobě vyžadované zákonem, a to za roky 2005 a 2006. Z dalšího obsahu spisu potom bylo zjištěno, že zprávu za rok 2005 nepředložil v úplnosti stanovené zákonem, a zprávu za rok 2006 předložil po zákonem stanoveném termínu.

Odpůrce zaslal Nejvyššímu správnímu soudu kopie zpráv za roky 2005 a 2006, které zaslal Poslanecké sněmovně.

Pokud jde o zprávu, resp. zaslanou kopii zprávy, za rok 2005, ta se shoduje se zprávou, která je obsahem spisu od navrhovatele. Nejvyšším správním soud posoudil obsah této zprávy a zjistil, že neodpovídá požadavkům na obsah a členění zprávy, jak je stanoví § 18 odst. 1 zákona o politických stranách (viz výše v textu), a stejně tak ani údaje o celkových příjmech a výdajích nejsou v dané zprávě uvedeny ve členění požadované zákonem. Jak bylo shora uvedeno, celkové příjmy musí být uváděny ve členění na příspěvek ze státního rozpočtu České republiky na úhradu volebních nákladů, příspěvek ze státního rozpočtu České republiky na činnost strany a hnutí, členské příspěvky, dary a dědictví, příjmy z pronájmu a prodeje movitého a nemovitého majetku, úroky z vkladů, příjmy vznikající z účasti na podnikání jiných právnických osob podle odstavce 3 § 17 citovaného zákona, příjmy z pořádání tombol, kulturních, společenských, sportovních, rekreačních, vzdělávacích a politických akcí, půjčky a úvěry. Výdaje potom musí být členěny na provozní a mzdové výdaje, výdaje na daně a poplatky a výdaje na volby. Těmto zákonným požadavkům zpráva odpůrce za rok 2005 neodpovídá, a jak je zřejmé z vyhotovení této zprávy zaslané odpůrcem Nejvyššímu správnímu soudu, odpůrce navrhovatelem vytýkané nedostatky předmětné zprávy dosud neodstranil.

Pokud jde o zprávu za rok 2006, tou se Nejvyšší správní soud nezabýval, nehodnotil ji, neboť ta dosud nebyla předmětem posouzení Poslaneckou sněmovnou.

Vzhledem ke zjištěným nedostatkům zprávy za rok 2005 Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že odpůrce tak nesplnil zákonnou povinnost stanovenou v § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, přičemž nesplnění této povinnosti představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může Nejvyšší správní soud rozhodnout o pozastavení činnosti strany.

Ze smyslu ustanovení § 14 odst. 1 zákona o politických stranách je zřejmé, že za situace, kdy politická strana nebo politické hnutí výroční finanční zprávu nepředložily buď vůbec, anebo ji nepředložily se zákonem požadovanými náležitostmi, a kdy se tak stalo opakovaně, takové porušení ustanovení § 18 odst. 1 zákona opodstatňuje pozastavení činnosti politické strany nebo politického hnutí. Nejvyšší správní soud při svém rozhodování vycházel i z nálezu Ústavního soudu ze dne 18. 10. 1995, Pl. ÚS 26/94, podle kterého strany a hnutí trvale porušující zákon (tedy nikoli které zákon jednorázově porušily, nýbrž toto porušování

má charakter perpetuálního chování – viz znění § 4 zákona) nemohou vyvíjet činnost, neboť tímto opakovaným porušováním zákonů se chovají způsobem ohrožujícím demokratické základy státu. Smyslem institutu pozastavení činnosti politické strany je v těchto případech vytvořit právní rámec pro nápravu vadného stavu, a pokud k této nápravě ve stanovené lhůtě nedojde, k následnému podání návrhu na rozpuštění strany. Podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona o politických stranách totiž mohou strany a hnutí při pozastavení činnosti činit pouze úkony zaměřené na odstranění stavu, který byl důvodem k rozhodnutí soudu o pozastavení jejich činnosti, a to nejdéle po dobu jednoho roku. Trvají-li i nadále skutečnosti, pro které byla činnost strany pozastavena, podají orgány uvedené v ustanovení § 15 tohoto zákona žalobu ve správním soudnictví na rozpuštění strany. Podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona pokud dojde ve stanovené lhůtě k odstranění stavu, který byl důvodem pro pozastavení činnosti strany a hnutí, považuje se činnost strany a hnutí za řádně obnovenou dnem, kterým byla stanovená povinnost uznána za splněnou příslušným orgánem (k tomu blíže viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2007, sp. zn. Obn 1/2006, in: www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud proto rozhodl na podkladě návrhu oprávněného subjektu – vlády - o pozastavení činnosti politické hnutí „Sdružení pro sport a zdraví“, a to z důvodu uvedeného v ustanovení § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, přičemž tak učinil se souhlasem účastníků řízení bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., když úspěšnému navrhovateli podle obsahu spisu náklady řízení přesahující jeho běžnou činnost nevznikly a neúspěšný odpůrce právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **je přípustná** obnova řízení za podmínek uvedených v § 111 a násl. s. ř. s. Návrh na obnovu řízení lze podat k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy ten, kdo obnovu řízení navrhuje, se dozvěděl o důvodu obnovy. Po třech letech od právní moci napadeného rozhodnutí však může být návrh podán jen tehdy, jestliže byl zrušen trestní rozsudek, jímž byl soud při svém rozhodování vázán.

V Brně dne 20. prosince 2007

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu